زندگی را به کنکور گره نزنید

پرونده کنکور ۱۴۰۵ بسته شد اما نباید آن را به معیاری برای موفقیت در زندگی بدل کرد

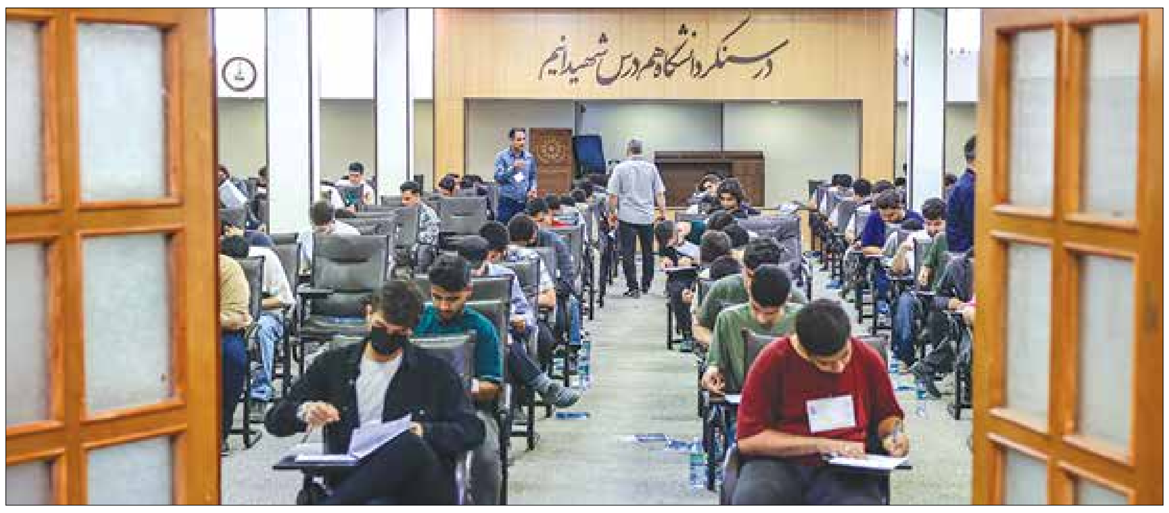

نرگس خانعلی‌زاده
گروه جامعه

دیروز پس از دو روز رقابت پرونده کنکور امسال برای یک میلیون و ۷۰ هزار و ۲۴۱ داوطلب بسته شد. آن‌طور که رئیس سازمان سنجش گفت، نتایج اولیه کنکور اواخر شهریور اعلام می‌شود و فرصتی یک هفته‌ای برای انتخاب رشته در نظر گرفته خواهد شد. محمدی تاکید کرد که تلاش می‌شود نتایج نهایی نیز نیمه دوم آبان ماه اعلام شود و به این شکل دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی نیمسال اول و دوم را خواهند داشت. وزیر علوم نیز در این باره گفت پذیرش کنکوری‌ها به مهرماه نمی‌رسد و آغاز سال تحصیلی برای نوورودها آبان خواهد بود.

این آزمون البته با حاشیه‌هایی نیز روبه‌رو بود برای نمونه در یکی از حوزه‌های امتحانی خوزستان حدود ۳۰ دقیقه قطعی برق رخ داد و به همین دلیل به داوطلبان ۳۰ دقیقه پس از برقراری دوباره برق وقت داده شد. درباره رکورد‌داران سن و سال این آزمون نیز باید گفت پیرترین آنها ۸۵ ساله و اهل استان کرمانشاه بود و دو داوطلب ۱۲ سال نیز کم سن و سال‌ترین داوطلبان بودند.

کنکوری دشوارتر از همیشه

کنکور همیشه دشوار بوده است؛ برای کنکوری‌های سال ۱۴۰۵، دشوارتر! چراکه درست در روزهایی که اولویت ذهنی داوطلبان باید مرور مطالب و جمع‌بندی نهایی دروس باشد، جنگی به کشور تحمیل شد که ترکش‌هایش با گذشت پنج ماه از سال ۱۴۰۵، همچنان زندگی خانواده‌های ایرانی را هدف قرار داده است. با این حال پس از بسته شدن پرونده کنکور، داوطلبان در انتظار نتایجی هستند که تصور می‌کنند رقم زننده قطعی آینده آنها است اما این باور اشتباه است زیرا کنکور فقط بخشی کوچک از یک مسیر پرپیچ‌وخم و طولانی است.

کنکور، تنها یکی از راه‌های موفقیت در آینده به‌شمار می‌رود؛ این گزاره‌ای است که تقریبا تمام مشاوران تحصیلی بر سر آن توافق دارند. در واقع کنکور سازوکاری است که قرار بوده تنها یکی از مسیرهای بی‌پایان رشد و دستیابی به هدف باشد اما حالا در جامعه ما به هیولایی تبدیل شده که تمام اعتبار و هوش و دانایی و مهارت یک انسان را در گرو نتیجه چند ساعت آزمون می‌بینند اما چرا این آزمون، با وجود تغییرات چشمگیر در نظام آموزشی و سبک زندگی افراد جامعه، همچنان در ذهن جمعی ما جایگاه ویژه‌ای دارد؟ دکتر علیرضا شریفی‌یزدی، روان‌شناس اجتماعی در پاسخ به این سؤال به جام جم می‌گوید: ما در تله حافظه تاریخی‌مان گرفتار شده‌ایم، ریشه این اضطراب فراگیر را باید در سال‌های دور جست‌وجو کرد؛ زیرا آن سال‌ها دانشگاه، دست‌نیافتنی‌تر از حالا بود؛ آن‌قدر که بعضا به ازای هر ۸۳ داوطلب، تنها یک نفر موفق به ورود به دانشگاه می‌شد؛ همان دورانی که کنکور به دلیل غربالگری بی‌رحمانه‌اش، واقعا تعیین‌کننده سرنوشت جوان‌ها بود.

شریفی‌یزدی تأکید می‌کند که آن منطق دیروز، امروز هیچ توجیه عقلانی ندارد؛ چراکه در حال حاضر، تعداد صندلی‌های دانشگاهی نه‌تنها کافی، بلکه حدود ۳۰ تا ۳۵ درصد بیشتر از تعداد داوطلبان است اما با این حال، چراغ این اضطراب کاذب همچنان روشن مانده است.

او ادامه می‌دهد: کنکور امروز به صنعتی بسیار پرسود تبدیل شده که گردش مالی کلانی را برای مؤسسات آموزشی، مدارس غیرانتفاعی و کلاس‌های کنکور و... به همراه دارد. جریانی که نوعی نگرانی در دل خانواده‌ها و دانش‌آموزان می‌کارد و به این توهم دامن می‌زند که کنکور همه زندگی است.

کنکور یکی از هزاران راه

بدون تردید، موفقیت در آزمون کنکور می‌تواند مسیر شغلی افراد را به سمت جایگاه‌های مناسبی سوق دهد اما این تنها یکی از هزاران مسیر برای رسیدن به موفقیت است.

شریفی‌یزدی، روان‌شناس اجتماعی با نگاهی واقع‌گرایانه به ابعاد مختلف این بحران، معتقد است که نباید از واقعیت اقتصادی کشور غافل شد؛ چراکه در شرایط فعلی، تحصیل در بسیاری از رشته‌ها، تأثیر چندانی بر ارتقای سطح معیشت و زندگی آینده افراد ندارد و در واقع، اهمیت بسیاری از آنها، بیش از آن‌که ریشه در کارآمدی علمی و درآمدی داشته باشد، از تبلیغات گسترده ناشی می‌شود.

او عنوان می‌کند:«یکی از بزرگ‌ترین خطاهای خانواده‌ها و جوانان، این باور غلط است که کسب مهارت، صرفا در دانشگاه رخ می‌دهد.»

شریفی یزدی با بیان این‌که مفهوم موفقیت نیاز به بازتعریف دارد تا بتوان از بسترهای جایگزین هم بهره گرفت، می‌گوید:«مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای در سراسر کشور، پتانسیل‌های عظیمی را برای کسب مهارت‌های تخصصی و به دست‌آوردن مشاغلی با درآمد مناسب فراهم‌کرده‌اند. در واقع، لازم است این باور را در ذهن‌مان پرورش بدهیم که به‌جای‌گیر افتادن در تله مسیرهای سنتی و همیشگی، می‌شود با بهره‌گیری از روش‌های متنوع، مسیرهای متفاوت و درخشانی را برای شکوفایی در زندگی حرفه‌ای و اقتصادی پیش‌روی خود و فرزندمان قرار دهیم.»

کنکور معیار مناسبی نیست

واقعیت این است که دغدغه آینده فرزند، بخش جدایی‌ناپذیر از نهاد خانواده است؛ به همین دلیل انتظار این‌که والدین پس از خروج فرزندشان از جلسه کنکور، درباره کیفیت آزمون پرس‌وجو نکنند، انتظاری غیرواقع‌بینانه است اما نکته کلیدی در نوع بیان این پرسش در لحظات اول و ادامه برخورد با نوجوان، در روزهای پس از کنکور است. او عنوان می‌کند:«خانواده‌ها بیشتر از هر چیز، باید خودشان به این باور رسیده باشند که کنکور، نه معیار سنجش ارزشمندی فرزند است و نه سدی برای مهر و حمایت از نوجوان. پس چه بهتر که خانواده‌ها به شکلی هنرمندانه این پیام را به فرزندشان برسانند که تلاش تو برای ما ستودنی است اما نتیجه کنکور، نه نشان‌دهنده همه توانایی‌هایی تو است و نه تغییری در جایگاه تو در قلب ما ایجاد می‌کند.»

شریفی یزدی: یکی از بزرگ‌ترین خطاهای خانواده‌ها و جوانان، این باور غلط است که کسب مهارت، صرفا در دانشگاه رخ می‌دهد

با این حال، شریفی‌یزدی برای خانواده‌ها، یک پیشنهاد تخصصی دارد: «بهره‌گیری از مشاوره برای نوجوان! استفاده از این روش می‌تواند بسیار برای حال نوجوانان بعد از کنکور، بسیار کمک‌کننده باشد؛ آن‌قدر که‌فرد بتواند پیش از اعلام نتایج، با تمام احتمالات ممکن مواجه شود، از شوک احتمالی شکست فاصله بگیرد و تاب‌آوری خود را برای عبور از هر شرایطی تقویت کند.» پیشنهادی که می‌تواند با همراهی مسئولان، بیشتر در دسترس باشد و همه نوجوان‌ها و خانواده‌های‌شان، با هر نوع تمکن مالی، از آن بهره‌مند شوند. او می‌افزاید:«حمایت روانی برای نسل کنکوری امروز که علاوه بر استرس تحصیلی، فشار روانی اتفاقات ماه‌های اخیر و وضعیت فعلی جامعه را هم تحمل کرده است، نه یک گزینه جانبی بلکه ضرورتی برای حفظ سلامت روان در آستانه جوانی‌است.»

آینده روشن است

اغراق نیست اگر بگوییم آمار نگران‌کننده افسردگی و آسیب‌های روان‌شناختی در میان جوانان، واقعیتی است که پس از اعلام نتایج کنکور، نمود بیرونی بیشتری دارد. دکتر علیرضا شریفی‌یزدی با تأکید بر ضرورت غربالگری زودهنگام نوجوانان آسیب‌پذیر توسط خانواده‌ها، هشدار می‌دهد که شناسایی علائم خطر در نوجوانانی که تاب‌آوری کمتری دارند، حیاتی است؛ چراکه رفتارهای هشداردهنده می‌تواند پیامدهای جبران‌ناپذیری به همراه داشته باشد اما در این میان، نباید از تزریق اضطرابی که توسط خانواده‌ها به فرزندان منتقل می‌شود، غافل شویم.

او دراین‌باره توضیح می‌دهد:«بسیاری از خانواده‌ها در حالی که هزینه‌های هنگفتی را صرف کلاس‌ها و آموزش‌های جانبی می‌کنند، ناخواسته باری از جنس اضطراب را بر شانه‌های فرزندشان می‌گذارند. آن‌قدر که در بسیاری از موارد، دغدغه اصلی بسیاری از نوجوانان، بیشتر از آن‌که شکست در آزمون باشد، ترس از قضاوت والدین، فامیل و پدیده ویرانگر مقایسه است.» بنابراین والدین پیش از هر اقدامی برای فرزندان‌شان، باید بر مدیریت اضطراب خودشان، تمرکز کنند. به این شکل پس از آزمون، بهترین رویکرد، فاصله گرفتن از فضای رقابتی و سوق دادن نوجوان به سمت فعالیت‌های ترمیم‌کننده‌مثل سفر و تفریح است. در نهایت، خانواده‌ها باید به این درک واقع‌بینانه برسند که پذیرش رتبه در هر سطحی و برنامه‌ریزی برای مسیر پیش‌رو، نه یک شکست که آغاز فصلی نو برای رشد فردی است.

یادداشت

دکتر حسین نصیری | مدیرگروه آموزش عالی مرکز پژوهش‌های مجلس

جذابیت از دست رفته علوم پایه

پرونده کنکور سراسری ۱۴۰۵ بسته شد و همچنان هزاران داوطلب در مسیر انتخابی قدم بر می‌دارند که قرار است بخشی از آینده تحصیلی و شغلی آنها را رقم بزنند اما در سوی دیگر این رقابت چندساعته، دانشگاه‌هایی قرار دارند که دیگر برای همه داوطلبان مقصدی جذاب و قطعی نیستند. صندلی‌های خالی دانشگاه‌ها، به‌ویژه در برخی رشته‌ها، نشان می‌دهد که مسأله امروز آموزش عالی فقط ورود داوطلبان به دانشگاه نیست؛ بلکه این نکته است که آنها چرا و برای چه آینده‌ای باید وارد دانشگاه شوند.

در سال‌های گذشته، تحصیلات دانشگاهی برای بسیاری از خانواده‌ها مهم‌ترین مسیر پیشرفت تلقی می‌شد. امروز اما شرایط تغییر کرده است. کاهش جمعیت جوان، دشوارتر شدن ورود به بازار کار و افزایش تمایل به مهارت‌آموزی و مشاغل زودبازده باعث شده بخشی از داوطلبان، انتخاب رشته را نه صرفا براساس علاقه علمی بلکه بر مبنای آینده شغلی و میزان درآمد انجام دهند. البته این تغییر نگاه را نمی‌توان به معنای از دست رفتن جایگاه دانشگاه دانست. دانشگاه‌های بزرگ و برتر همچنان مقصد بخش مهمی از داوطلبان مستعد هستند و سهم قابل‌توجهی از تولید علم کشور نیز در همین مراکز شکل می‌گیرد. مسأله اصلی بخش‌هایی از آموزش عالی است که ارتباط میان تحصیل و آینده شغلی در آنها برای داوطلب روشن نیست. در این بین علوم پایه یکی از مهم‌ترین نمونه‌هاست. رشته‌هایی که شاید در دفترچه انتخاب رشته چندان جذاب به نظر نرسند اما بخش مهمی از زیرساخت علمی کشور بر دوش آنهاست. کاهش استقبال از این رشته‌ها و خالی ماندن ظرفیت برخی از آنها در سال‌های اخیر، صرفا یک مسأله آموزشی نیست؛ بلکه می‌تواند در بلندمدت به کاهش ظرفیت پژوهشی و تضعیف تولید علم در کشور منجر شود. داوطلبی که در کنکور شرکت می‌کند، طبیعی است هنگام انتخاب رشته از خود بپرسد:«بعد از چهار سال چه اتفاقی برای من می‌افتد؟» اگر پاسخ این سؤال برای یک رشته روشن نباشد، نمی‌توان انتظار داشت صرفا با تأکید بر اهمیت علمی آن رشته، جوانان به سراغش بروند، زیرا انتخاب رشته در نهایت با زندگی واقعی آنها گره خورده و امنیت شغلی، درآمد و امکان ورود به بازار کار، بخش مهمی از این معادله را تشکیل می‌دهد.

نگاهی به استقبال بالای داوطلبان از رشته‌هایی مانند تربیت معلم نیز همین واقعیت را نشان می‌دهد. جذابیت این رشته‌ها فقط به محتوای آموزشی آنها محدود نیست؛ بلکه چشم‌انداز روشن شغلی، درآمد مشخص و احساس امنیت نسبت به آینده، انتخاب آنها را برای بسیاری از داوطلبان منطقی می‌کند. در چنین شرایطی، مسأله آموزش عالی فقط پر کردن صندلی‌های خالی‌نیست.

متن کامل را در جام‌جم‌آنلاین بخوانید

طراح: بیژن گورانی

جدول ۷۳۱۴

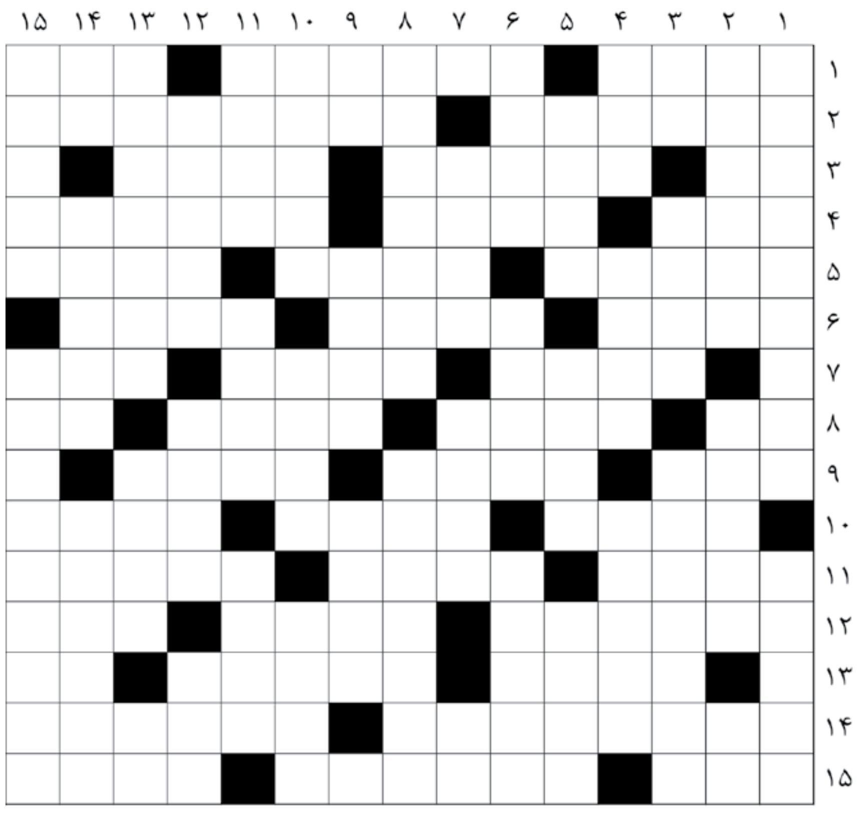

جدول عادی

افقی: ۱) فلانی ـ نوعی موشک نظامی ـ ترشرویی ۲) سنجاب انیمیشن عصر یخبندان ـ از باشگاه‌های فوتبال آلمان و ملقب به ساکنان رودخانه ۳) تکرار حرفی ـ هجرت‌کننده ـ نوعی اسباب بازی ۴) نوعی پارچه حریر ـ شعبه‌ای از نژاد سفید ـ بی چیز و فقیر ۵) نوعی ماهی خوراکی جنوب ـ ته نشست ـ بازرگان ۶) بسیار بخشنده ـ تیمارگر اسب ـ انعکاس صوت ۷) باایمان ـ گلی آپارتمانی ـ گاو یالدار تبت ۸) نشانه مفعولی ـ قلعه ـ افسوس ـ آب بند ۹) بیماری سبزی آلوده ـ زیاده‌گو ـ کناره ۱۰) دزد، سارق ـ دیگر ـ پیروز ۱۱) تازه‌کار ـ واحدی در وزن ـ سوره نودونهم قرآن ۱۲) درختی با برگ‌های درشت ـ پرتویی الکترومغناطیسی ـ آهار زده ۱۳) حلال رنگ ـ محتوا ـ بله آلمانی ۱۴) حرکتی در ژیمناستیک ـ آهسته ۱۵) نشانه ـ جنبیدن ـ فرزند زکریای نبی (ع).

عمودی: ۱) پایتخت ساحل عاج ـ به حد مطلوب نرسیده ۲) سقف اتاق ـ باطل‌کردن ـ جانشین او ۳) سخن بی‌پرده ـ افسار ـ مهندس معمار ۴) آماس ـ پاک و منزه ـ بهره هوشی ۵) به پارچه می‌زنند تا براق شود ـ دارای تصویر ـ ایشان ۶) مبتلا ـ گلدسته ـ ناخوشایند بودن ۷) مستمری ـ موش خرما ـ عریان ۸) صداقت عامیانه ـ باعث ناراحتی روح ۹) خشکی ـ داخل شدن ـ سمت چپ ۱۰) رادار ـ صدای خنده بلند ـ کشمش درشت و سیاه ۱۱) درس‌ها ـ پرنده ـ قسمتی از پا ۱۲) رمان مشهور رضا امیرخانی ـ بی خبر و ناآگاه ـ خطاب غیرمودبانه ۱۳) فرنگی ـ عقیم ـ بخیل ۱۴) منحنی ـ کالاها ـ هرچه بیشتر باشد کمتر می‌بینیم ۱۵) شکسته ـ این میوه مقاومت بدن را در مقابل سرماخوردگی بالا می‌برد.

جدول ویژه

افقی: ۱) مبنای سنجش ـ حاکم و والی در دوره هخامنشی ـ مخترع بریتانیایی تلویزیون ۲) با چابکی ربودن ـ قهرمان افسانه‌ای شطرنج جهان که بازی زندگی او را مات کرد ۳) آغوش ـ شهادت ـ عنکبوت پشمالو ۴) از حروف الفبا ـ براده فلز ـ گردشگاه زیبای تبریز ۵) هشتمین ماه میلادی ـ صمغی خوشبو ـ مهیا ۶) حفاظ راه پله ـ بارنامه قدیم ـ از آثار گوته ۷) مسطح و افقی ـ از یاران امام حسین (ع) ـ آب ویرانگر ۸) تکرار حرفی ـ مکتبی در هنر نگارگری ایرانی ـ صورتگر ـ ورزش کبدی ۹) زادگاه نیما ـ جواب دادن به پرسش‌های امتحان از روی ورقه دیگری ـ گیاهی علفی از تیره گندمیان ۱۰) نوشته حاشیه سند ـ مرکز مرکزی ـ راننده ۱۱) صدای خنده بلند ـ از هفت سین ـ شناور هدایت‌پذیر از دور ۱۲) از شبکه‌های تلویزیونی ما ـ سرکوفت ـ پراکندن ۱۳) سوگند ـ سوره هشتادوهشتم ـ حرف انتخاب ۱۴) مأمور وصول طلب‌های یک مؤسسه ـ پادشاه اساطیری توران ۱۵) جاده قطار ـ حروف ادغام ـ از هفت قلم آرایش قدیم.

عمودی: ۱) بازماندن از رشد و پیشرفت و توسعه ـ از ادوات ورزش بدنسازی ۲) یاری‌کننده ـ جواهرفروش ـ زنده ۳) انیمیشن موفق به کارگردانی پیت داکتر ـ دوستی ـ مسجدی در پاکستان ۴) سنگریزه ـ پرنده‌ای خوش‌آواز ـ نوعی گردنبند زنانه ۵) رفیق ـ قشون ـ دلداده مجنون ۶) سرنیزه ـ مایع حیات دهان ـ بزرگ‌ترین دوزیست جهان ۷) ورزش یخ و چمن ـ چاق ـ اصل هر چیز ۸) نوعی حساسیت ناشی از گرده گیاهان ـ از اماکن دیدنی شهرری ۹) نشانه مفعول ـ مغازه ـ غرور ۱۰) نیکوکاران ـ معادل فارسی آیکون ـ آرم ۱۱) غذای معروف جمهوری آذربایجان ـ ظرف شیشه‌ای برای نگهداری دارو ـ نامور ۱۲) صافی ـ از وسایل بنایی ـ بدگویی در شعر ۱۳) ثروتمند مایکروسافت ـ کالابرگ ـ S14) قطره ـ دیواری که آجرهای آن به‌صورت پله‌ای در هم چفت شده باشد ـ حزب موسولینی ۱۵) گرفتار ـ نوعی پرده.

حل جدول عادی ۷۳۱۳

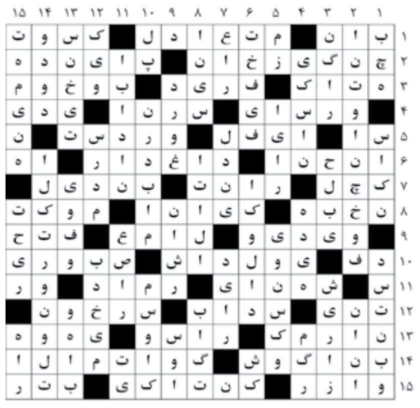

حل جدول ویژه ۷۳۱۳

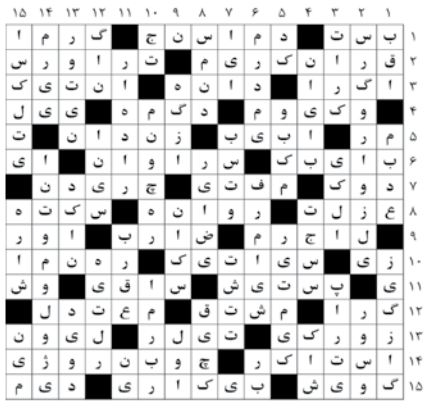

حل سودوکو ۵۱۸۸

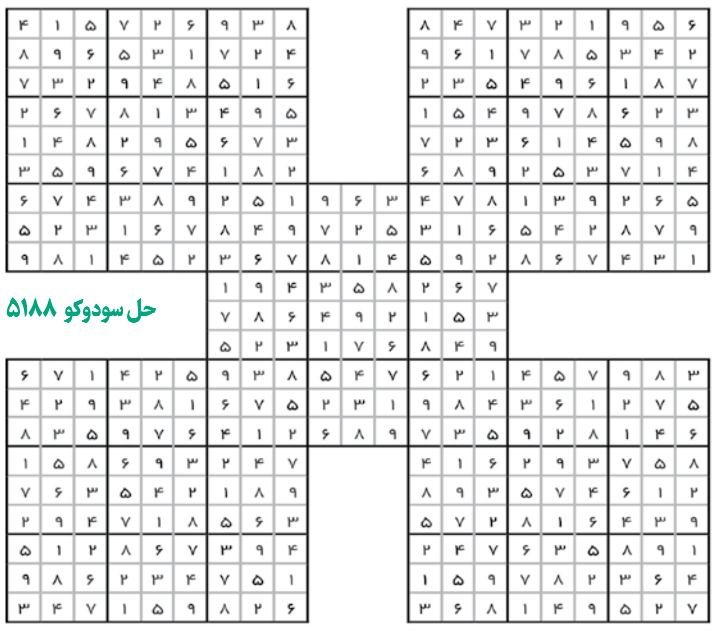

سودوکو ۵۱۸۹

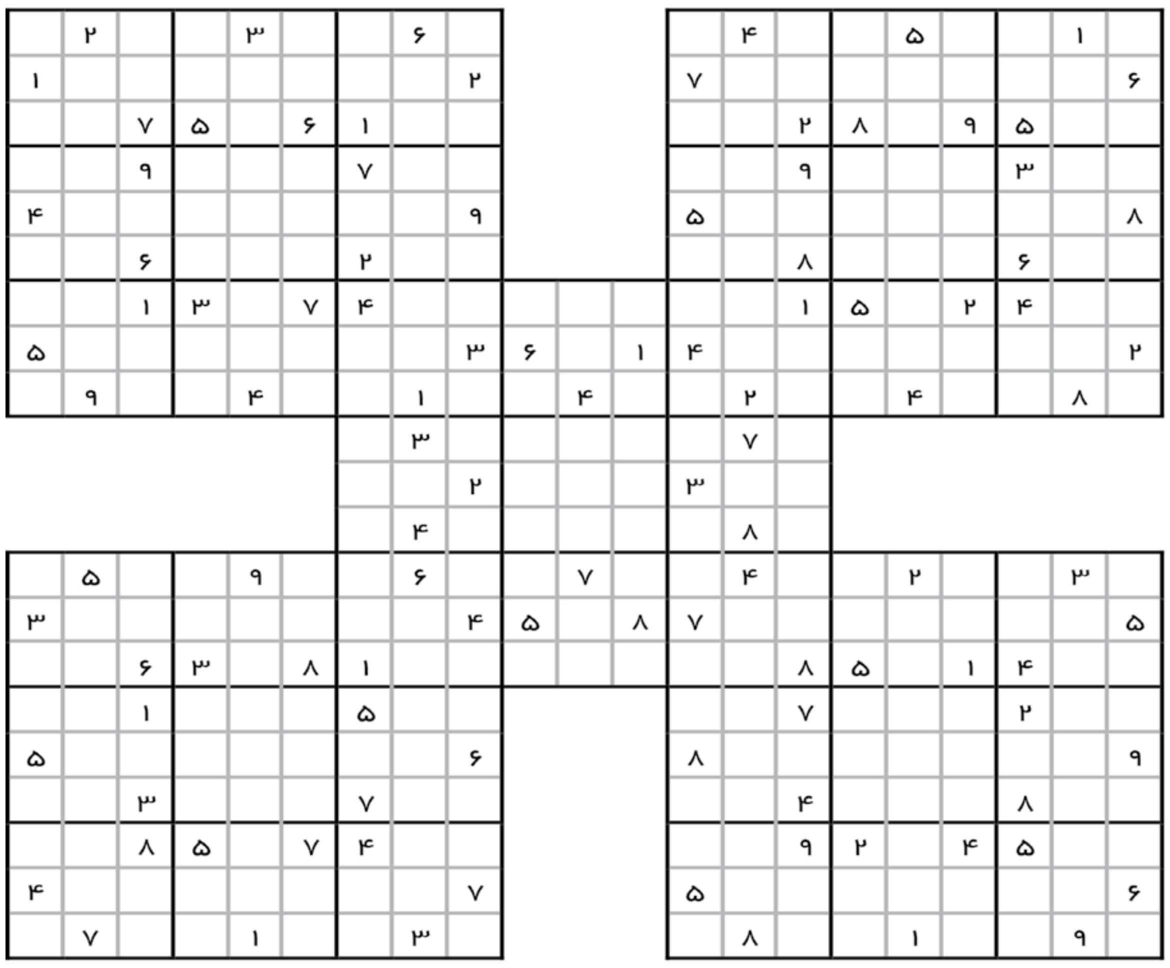برای حل جدول اعداد باید در هر مربع کوچک‌تر ۳ در ۳ هیچ عدد تکراری وجود نداشته باشد. همچنین هیچ عددی در یک سطر یا یک ستون مربع بزرگ ۹ در ۹ تکرار نشده باشد.